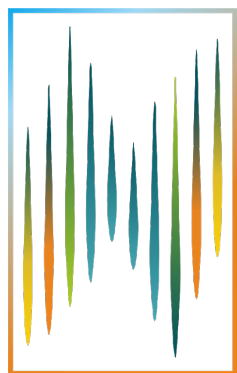

Høst 2019
Vår 2020

NORLIGHTS
MONTESSORIBARNEHAGE
Drammen

Årsplan

Innhold

Innholdsfortegnelse

1) 32)	33)
	3) Typiske kjennetegn ved miljøet
	5
<i>Miljøet skal gi barnet nøklene til verden</i>	5
<i>Praktisk hverdagsliv</i>	5
<i>Sosiale ferdigheter</i>	5
4) 5 Åpningstidene	6
<i>Ansatte</i>	6
5) 66)	7) 17. mai
	8
<i>Jul</i>	
<i>Påske</i>	8
<i>Karneval</i>	8
<i>Samefolkets dag</i>	8
<i>FN-dagen</i>	8
7) 8 Foreldresamarbeid:	9
<i>Foreldrerådet</i>	9
<i>Samarbeidsutvalget</i>	9
<i>Kommunikasjon mellom barnehage og foreldre</i>	10
8) 109)	11) Utegruppe
	11
<i>Barnas hus:</i>	11
<i>Småbarnas hus:</i>	11
10)	11) Kommunikasjon, språk og tekst
	11
<i>Kropp, bevegelse, mat og helse</i>	11
<i>Kunst, kultur og kreativitet</i>	12
<i>Natur, miljø og teknologi</i>	12
<i>Antall, rom og form</i>	12
<i>Etikk, religion og filosofi</i>	12
<i>Nærmiljø og samfunn</i>	12
11)	13) Barnehagens samarbeidsinstanser
	13

12)	13	Førskolegruppen Rammeplanen for barnehager sier at:	13
		<i>Overgang fra liten til stor avdeling</i>	13
13)			14
	15	Pedagogisk dokumentasjon	14
		<i>Evaluering</i>	15
		<i>Vedlegg1: Vedtekter</i>	15

1) VELKOMMEN TIL NORLIGHTS MONTESSORIBARNEHAGE DRAMMEN

Årsplanen trekker opp en del hovedlinjer for mål og innhold i barnehagen. Den tar utgangspunkt i *Rammeplan for barnehager* og *Følg Barnet! Pedagogisk fagplan for montessoribarnehagen*.

"Montessoribarnehagen behøver ingen tradisjonell årsplan, da vi ikke velger ut spesielle satsningsområder som endres fra år til år"(Følg barnet!, 2015)

2) PRESENTASJON AV BARNEHAGEN

Norlights Montessoribarnehage Drammen er en 2-avdelings barnehage, som startet sin drift 30. september 2013. Barnehagen ligger ved Landfalløya med gangavstand til Drammenselva og gode kollektivtilbud med buss kun noen minutter unna. Gulskogen togstasjon ligger 10 minutter i gangavstand fra barnehagen. Selve barnehage arealene har et romslig inneareal som gir et godt tilbud til barna med aktiviteter rettet opp mot Montessoripedagogikken.

Utelekeklassen vår er stor, trygg og variert, og vi er så heldige som har kommunens offentlige lekeplass rett ved vårt uteområde som vi også benytter oss av. Barnehagen ligger i et område som innbyr til mange flotte og varierte turer.

3) MÅL FOR BARNEHAGEN

Norlights Montessoribarnehage Drammen drives etter Maria Montessoris prinsipper. Det overordnede målet for montessoribarnehagen er «å stimulere barnets helhetlige utvikling gjennom å gi dem mulighet til å utvikle sin personlighet, bruke sitt potensiale og bli en del av tiden og kulturen de lever i.» (Følg barnet! Pedagogisk fagplan for Montessoribarnehagen, 2015).

Vi gjør dette ved å tilby et forberedt miljø der barnet står fritt til å utforske verden ved hjelp av montessorimateriellet og med mange andre aktiviteter. En av de mest sentrale grunnpilarene i Montessoripedagogikken er selvstendighetstreningen som et grunnlag i utviklingen av et positivt selvbilde.

Vi ønsker gjennom vårt arbeid å støtte barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær, og gi dem utfordringer med utgangspunkt i deres egne interesser, kunnskaper og ferdigheter. For å kunne støtte utviklingen av barnets fulle potensial skal miljøet være forberedt slik at utviklingen kan skje optimalt. Miljøet skal støtte de menneskelige tendensene for orden, kommunikasjon, arbeid og etc. for å møte barnets psykologiske og mentale behov. Vi skal for eksempel gjøre dette ved å ha en logisk og ryddig organisering av materiell, slik at barnet finner seg til rette i miljøet.

Aktivitetene som tilbys i det forberedte miljøet skal støtte tendensene for nøyaktighet og fingerferdighet (finmotorikk), mens sammensetningen av en stor gruppe av barn skal fremme sosialiseringen hos barna.

Både inne- og utemiljøet vil gi barnet anledning for utforskning, repetisjon og selv perfektjon. Vår dagsrytme skal gi rom for repetisjon og selv perfektjonering. Miljøet skal støtte barnet i adopsjonsprosessen ved å hjelpe det å forstå sin verden og sin kultur.

Vi skal ta hensyn til barnets sensitive perioder når vi utformer det fysiske og psykologiske miljøet. Det er en tidsbegrenset periode, der barnet er spesielt sensitiv overfor visse typer stimuli eller inntrykk, og for å kunne ivareta barnets mottakelighet for de spesielle sensitive stimuleringene, og tilegne dette som kunnskap for barnet resten av livet, vil vi ta i bruk spesielt egnede materialer innenfor Montessoripedagogikken. Valget av aktiviteter og materiell reguleres i forhold til hvilke sensitive periode barnet befinner seg i.

Typiske kjennetegn ved miljøet

- Møbler, inventar og materiell er plassert lett tilgjengelig i tilpasset størrelse og styrke til de som jobber i miljøet. Dermed er barnet ikke avhengig av en voksen når det ønsker å sette i gang med noe. Det får frihet til å bestemme selv.
- Materialet møter aldersgruppers behov. Vi tilbyr det som barna er mest opptatt av for sin utvikling og varierer utstyret slik at både de yngste og de eldste finner aktiviteter av interesse her.
- Alt materiell er komplett, har faste plasser med ett eksemplar av hver aktivitet og klar for bruk til enhver tid.
- Innredningen av rommet gir god flyt slik at barna opplever varierte bevegelsesmønstre. Vi passer på at det skal være en god balanse mellom for mye og for lite.

NB! Basert på observasjoner kan det hende at vi endrer miljøet underveis dersom noe ikke fungerer.

Miljøet skal gi barnet nøklene til verden

Alt materiell som barnet finner i barnehagen er en representasjon av den virkelige verden. Bladene på treet er representert i blad kommoden og grammatikk symbolene synliggjør språket som barnet allerede snakker. Men vi kan ikke ta alle fysiske funksjonene inn i barnehagen for å jobbe med dem der. Det kan vi derimot gjøre med materialet, og på denne måten hjelper materialet barnet å forstå sin verden. Samtidig skal miljø og materiell gi barnet bare nøklene, dvs. vi skal introdusere barnet i verdens mange hemmeligheter ved å tydeliggjøre et lite utsnitt. Med dette håper vi å tenne barnets interesse, slik at det selv oppdager at verden inneholder så mye mer. Når barnet for eksempel har jobbet med 11 par fargebrikker i miljøet, håper vi at det skal bli oppmerksom på at det finnes mange flere farger i den virkelige verdenen og at mange av dem har navn.

Praktisk hverdagsliv

Praktiske hverdagsøvelser er dagligdagse aktiviteter som engasjerer og vekker interesse hos barn fordi det er en del av deres kultur. Det er øvelser som utvikler koordinasjon, konsentrasjon og selvstendighet og er spesielt tilrettelagt for å kunne brukes i barnehagen. De er en del av det forberedte miljøet i barnehagen. Det handler om aktiviteter og praktiske ting vi gjør først og fremst med hendene våre i hverdagen. Det er de daglige tingene voksne

gjør for å vedlikeholde og holde orden på tingene og opprettholde omgivelsene sine. Barna synes at det er veldig tiltrekkende og spennende, fordi de har sett at voksne gjøre slike ting før men de har ofte ikke fått lov til å ta del i det.

Praktiske hverdagsaktiviteter inneholder mye bevegelse, både for hendene og for hele kroppen; bort og hente, komme tilbake, vasking, skrubbing, bære noe forsiktig etc. Det er mange varierte og målrettede bevegelser.

Sosiale ferdigheter

Selv om barna jobber mye for seg selv og er opptatt med å skape for seg selv, så er montessorimiljøet også et sosialt miljø. Sosiale regler og normer formidles gjennom den voksne som rollemodell og gjennom arbeid med harmoni og høflighet. Toleranse, hjelpsomhet og gode manerer er en fast bestanddel av enhver situasjon og ethvert arbeid i avdelingen.

4) PRAKTISKE OPPLYSNINGER OM BARNEHAGEN

Åpningstidene

Barnehagens åpningstid: 07.00-16:45

Barnehagen starter nytt barnehageår: Mandag 5. august

Barnehageåret løper frem til: Tirsdag 30. juni 2020

- Barnehagen holdes stengt på planleggingsdagene:
 - 1. - 2. og 30. august 2019
 - 2. januar 2020
 - 02 - 03. mars 2020
- Onsdag før skjærtorsdag er barnehagen stengt
- Barnehagen holder stengt i romjula fra og med 24. desember 2019 - til og med 1. januar 2020. Oppstart etter nyttår blir da fredag 3. januar 2020.

Alle foreldre arrangementer er fra 14:30-16:00.

Ansatte

Administrasjon

Tone Laila Aas Hansen – Styrer 100%

Ali Karaboga – Assisterende styrer 55%

Barnas hus: 21 barn.

Pedagogisk leder: Nursel Karais 100%

Pedagogisk leder: Skal ansettes 100%

Assistent: Dorota Sporysz 100%

Assistent: Dovile Sabanovic 100%

Assistent: 40%

Småbarnas hus: 17 barn.

Pedagogisk leder: Leyla Cicek 100%

Pedagogisk leder: Shabnam Big 100% (Svangerskapsvikariat fra september 2019) Nuray på dispensasjon når Big går ut i permisjon.

Assistent 100%: Lidia Golunska

Assistent 100%: Klaudia Lewicka

Assistent 100%: Megawati Von Linstow

Sletting av dokumenter/lagring av opplysninger

Alle dokumenter, opplysninger om fremmøte, notat om familien, bilder og alle sensitive opplysninger slettes etter at barnet har sluttet i barnehagen.

Pga. at det er hensiktsmessig å vente til innberetning av foreldrebetalingen til skattemyndighetene er gjennomført, utføres endelig sletting i februar året etter at barnet har sluttet.

Foresatte får opplysning om dette i årsplanen og i vår informasjon når barnet begynner i barnehagen. Det er elektronisk tilgang til denne informasjonen også i eBarnehage foresatt.

5) BURSDAGSFEIRING

Montessoripedagogikken er kreativ på alle nivåer. Den benytter seg av barnas bursdag som en pedagogisk utvikling for å tilegne barna blant annet vanskelige begreper som «tid». Ved hjelp av pedagogikkens kreative bursdag seremoni får barnet mulighet til å sette sin «livshistorie» i et tids overblikk. Det er vanskelig å få konkretisert tidsbegrepet for barna, og som sagt er denne spesielle markeringen en morsom og lærerik metode for å få belyst dette begrepet på.

Markeringen skjer ved at barna sitter i en ring rundt bursdagsbarnet. Midt i sirkelen setter vi et lys som symboliserer solen og bursdagsbarnet holder en globus. Barnet har med seg noen bilder fra det ble født til denne dagen. Bursdagsbarnet går rundt lyset, mens det holder globusen. Dette er markeringen på at jordkloden har rotert en gang rundt solen, ett år er lagt tilbake og barnet har dermed blitt ett år eldre.

Hvis barnet har fylt sitt andre år går barnet rundt sola på nytt med globusen. Barnet går like mange runder rundt solen som antall år det har levd. Vi bruker tidslinjer hvor vi har bilde av barna for hvert år de har levd med og noen ord om hvert år. Dette gjør vi for å forberede barnet til å forstå lineær tid og er en fin markering av bursdagen hvor vi forteller om barnets historie.

Barnehagen har gjort et bevisst valg når det gjelder matservering og bursdagsfeiringer. Det er derfor ikke ønskelig at foreldre tar med noen form for mat til barnets bursdag. Barna får smoothie på bursdagen sin og barnehagen kjøper inn til dette. Personalet lager krone til bursdagsbarnet. Kaker og is er ikke en del av markeringen rundt fødselsdagsfeiringen i barnehagen.

6) HØYTIDSMARKERINGER

“Gjennom arbeid med etikk, religion og filosofi skal barnehagen bidra til at barna får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen.” (KD 2017)

Norge i dag sies å være et samfunn hvor språklig, kulturelt og religiøst mangfold preger ulike samfunnsarenaer som for eksempel barnehage. Barnehagen er en arena hvor ulike voksne og barn med forskjellige ønsker, behov og forutsetninger møtes. Med andre ord er barnehagen en arena som speiler samfunnets mangfoldighet. Å synliggjøre mangfoldet i barnehagen er et viktig prinsipp for oss.

Rammeplanen for barnehagen forutsetter at barnehagen skal markere ulike religiøse høytider. Formålet med en høytidsmarkering er de barna som tilhører den aktuelle religionen skal få litt anerkjennelse for dette i barnegruppen, og at alle skal få lære litt om hverandres trosbakgrunn. Ved høytidsmarkering blir påminnelser og invitasjoner sendt til foresatte i god tid.

17. mai

Norlights Montessoribarnehage Drammen arrangerer markering av 17. mai den siste ukedagen før 17. mai. Vi går i tog i nabolaget, har 17. mai-leker og synger sanger, samt snakker om hvorfor vi feirer denne dagen. Vi går rett før lunsj (invitasjon blir sendt ut i forkant av feiringen.). Det blir tilrettelagt aktiviteter som passer både de minste de store barna.

Jul

I november og desember er det juleforberedelser i barnehagen. Julebudskapet blir formidlet i samlingsstundene. I denne tiden prøver vi å skape spenning og forventninger sammen med barna. Det lages julepynt, sunget julesanger, lages julegaver og vi har nissefest. Barna kan ha på seg nisselue denne dagen og vi har fellessamling med grøt, sang og får besøk av nissen. Vi synger, tradisjonen tro, *Lucia* på Hamborgstrøm bo- og servicesenter. Barna kommer i barnehagen kledd i hvite klær.

Påske

Noen tradisjoner i forbindelse med markering av påske i barnehagen tar vi vare på fra år til år. Det er bl.a.:

- Påskesamlinger på avdelingene
- Barna bruker sine kreative evner gjennom forskjellige formingsaktiviteter
- Avdelingen pyntes til påske av voksne og barn

Karneval

Vi markerer karneval i barnehagen ved at barna kler seg ut. Vi baker fastelavnsboller, bruker ansiktsmaling, danser og leker karnevals leker. Vi har kostymer i barnehagen så barna kommer i vanlige klær denne dagen.

Samefolkets dag

I rammeplanen 2017 står det: ”Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap...” og ”...Barnehagen skal synliggjøre samisk kultur og bidra til at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet.”

6. februar er Samefolkets dag og dette markerer vi i barnehagen.

- vi lager suppe sammen med barna og baker gahkko-brød. De skjærer grønnsaker og det serveres ute når barna blir hentet fra klokken 14:30-16:00.

FN-dagen

Tradisjonen tro ønsker vi at foreldrene blir med og markerer denne dagen. Det er mange nasjonaliteter representert i barnegruppen og vi håper å kunne dekke langbordet med retter fra de ulike landene.

Vi satser på en fargerik og smaksrik ettermiddag hvor vi alle får muligheter til å smake på hva verden har å tilby.

- Foreldrene tar med en matrett og lager en lapp med hva retten heter og hvilket land den kommer fra. Fra klokken 14:30-16:00 nede på “Minimo”-rommet.

7)SAMARBEID

Foreldresamarbeid:

”Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.” (Barnehageloven §1 Formål, 1.ledd)

Et godt samarbeid mellom hjem og barnehage bygges på gjensidig respekt, åpenhet og tillit. Foreldre og barnehagen har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling, med fokus på barnets beste. Dere foreldre skal oppleve barnehagen som en god plass for barnet.

Barnehagen skal legge til rette for foreldremøter og foreldresamtaler. Det forventes at dere foreldre stiller opp på foreldremøter, samt til avtalt tid til foreldresamtaler. Det blir lagt opp til to foreldresamtaler i løpet av barnehageåret; en rundt barnets bursdag og en ca. et halvt år etter.

Dere som foreldre kan ha ressurser som barna og barnehagen kan dra nytte av. Vi ønsker da å kunne høre med dere hva og hvordan dere kan bidra. Dette for at vi skal få til en best mulig dialog og samarbeid til det beste for barnet.

I år, som i fjor skal vi delta på den nasjonale Foreldreundersøkelsen fra Utdanningsdirektoratet. På den måten får du en mulighet til å si din mening om barnets trivsel og andre forhold ved barnehagen.

Barnehagen arrangerer minst tre foreldremøter, hvorav en er uten de ansatte i barnehagen. Sistnevnte møte er det FAU som leder.

Det blir planlagt dugnader i løpet av barnehageåret. Foreldrene blir informert i god tid om dette.

Foreldrerådet

I barnehageloven §4 står det;

”For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.”

Foreldrerådet består av alle foreldrene/foresatte. Rådet skal fremme deres felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Er det i forskrift etter § 15 satt maksimalgrense for foreldrebetaling, kan bare foreldrerådet samtykke i foreldrebetaling ut over dette.

Ved Norlights Montessoribarnehage Drammen opprettes det et foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) hver høst i tillegg, hvor det velges to representanter (en vara) fra hver avdeling under første foreldremøte på høsten.

Samarbeidsutvalget

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Representantene kan komme med råd og innspill og arrangere dugnader, temakvelder og andre arrangementer som kan skape kontakt mellom hjemmene og barnehagen.

Dersom det oppstår konflikter, skal samarbeidsutvalget arbeide for å finne fram til felles løsninger. Det er videre naturlig at samarbeidsutvalget særlig drøfter barnehagens ideelle grunnlag. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Representanter for SU velges også hver høst, hvor representanter fra FAU deltar fra foreldrenes side.

Kommunikasjon mellom barnehage og foreldre

For å øke kvaliteten og forbedre kommunikasjon mellom hjem og barnehagen, benytter vi det digitale programmet MyKid. Her får foreldre all informasjon de trenger (Månedspan/ukeplan, ukeslutt, dagen idag, aktiviteter, fravær, ferie o.l.) rett på mobil eller pc. MyKid er selvfølgelig et supplement til den daglige dialogen mellom foreldre og barnehagen.

Telefonnummer til alle foreldre er lagt inn, og man mottar passord til innlogging ved å taste inn sitt telefonnummer og klikke på «send passord» under login-knappen øverst på siden. Andre kontaktpersoner kan også legges til barnet når man har logget inn.

Foresatte skal få en liten individuell opplæring om bruk av MyKid i oppstartssamtale ved barnehagestart.

Se introvideo for foresatte.

<https://www.youtube.com/w7hfzApT58ksatch?v=>

Kontakt barnehagen om dere har spørsmål knyttet til innlogging, informasjon eller andre ting knyttet til MyKid.

8) BARNS MEDVIRKNING

Barnehageloven sier følgende når det gjelder barns rett til medvirkning, §3: *"Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet."*

I følge rammeplanen skal barna ha rett til medvirkning tilpasset barnas alder og forutsetninger. De skal ha rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. De skal også ha jevnlig mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Dette er ivare tatt i vår pedagogikk. Vårt utgangspunkt er at barnet skaper seg selv. Det er i barnehagen at grunnmuren for individets personlighet dannes og deres forutsetninger for livslang læring. Det er barnehagens viktigste rolle å støtte denne utviklingen positivt.

For å møte barnets naturlige utvikling har vi det forberedte miljøet. Dette fysiske miljøet er lagt til rette for barn. Materiell og hjelpemidler er tilpasset barnas høyde og styrke.

Alle rammeplanens fagområder er representert på hyllene, og barnet får muligheten til å velge selv hva han eller hun ønsker å jobbe med. Når det kommer til barnehagen om morgenen får barnet muligheten til å «skreddersy» mesteparten av dagen sin selv, så lenge han eller hun respekterer trivselsreglene. Det frie valget er viktig for å hjelpe barnet til å bli kjent med seg selv.

Vi bruker observasjon for å ivareta barnas opplevelse av miljøet og fellesskapet. Observasjon gir den voksne muligheten til å fange opp barnets signaler, og tilrettelegge og planlegge videre etter deres behov.

9) TUR/UTEGRUPPE

Utegruppe

Barnas hus: Vi har tre grupper; blå, grønn og oransje. Disse gruppene er faste og satt sammen med tanke på alder og tilpasset fysisk modenhet og utvikling. Hver gruppe har hver sin utedag hvor de er ute før lunsj. Hver gruppe har en turdag i måneden hvor de er på tur fra 9-14:00. Med denne gruppen ønsker vi å gi barna opplevelser i naturen, fysisk utfoldelse, utforske nærmiljøet og kulturelle opplevelser. Denne gruppen spiser mat sammen ute og skal ha med en tursekk som inneholder skiftetøy, sitteunderlag, matpakke og drikkeflaske med vann.

Småbarnas hus: Vi går på tur hver onsdag kl 09:30 i nærmiljøet og samfunn. Barna er delt i tre grupper og en gruppe går på tur hver uke med 2 voksne. Gruppene rullerer også er det en felles tur (hele gruppe SBH) en gang i måned.

10) FAGOMRÅDER I RAMMEPLANEN

Montessoripedagogikken har generelt sett gode verktøy i arbeidet med å følge fagområdene i rammeplanen. Vi i Norlights Montessoribarnehage Drammen skal sikre at barna gjennom ulike aktiviteter, opplevelser og prosjekter skal arbeide med de ulike sju fagområdene. Vi vil også påpeke at fagområdene opptrer sjelden isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i et og samme prosjekt og arbeid.

Kommunikasjon, språk og tekst

Språk går igjen i alt vi gjør. De voksnes bevissthet og fokus på språk preger hele barnehagehverdagen. I samtaler med barna, i presentasjon av materiell og tema, samt gjennom arbeid med tekst, rim og regler og sang vil dette fagområdet dekkes. Vi stimulerer barns interesse for skriving og lesing gjennom å lese, produsere tekst med barn, tulle med språket og gjennom å ha materiell tilgjengelig for øving, for eksempel sandpapirbokstaver.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Det forberedte miljø i barnehagen skal legge til rette for frie og varierte bevegelser både inne og ute. Materialet vi bruker innbyr til motorisk aktivitet på ulike måter: finmotorikk; når barna skal kjenne på formene i geometri kommoden, og de bruker grovmotorikk når de går ti ganger frem og tilbake gjennom rommet for å hente alle de ti stavene for eks. til de røde lengde stavene. Motorisk kontroll er aktiviteter der barn skal utvikle og skjerpe sine bevegelser og koordinasjon og selvstendighet. *Å gå på linja* og *stilleleken* er to aktiviteter som styrker barnets balanseevne og viljestyrke. De er ment som motoriske aktiviteter som gir rom til å bruke sin vilje. Stilleleken er en aktivitet som krever anstrengelse så den voksne skal være språklig bevisst. I stedet for å si "*stå stille*" skal vi fokusere på hvordan vi står stille. Barna øver å lytte til sin indre stemme istedenfor å bli drevet av impulser.

Gjennom å involvere barn i å handle matvarer og tilberede måltider ønsker vi at barn utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold. Turer i nærmiljøet og uteaktiviteter skal bidra til barnas fysiske utfoldelse.

Kunst, kultur og kreativitet

Dette fagområdet innebærer de estetiske fagene: musikk, dans, drama og forming. Barna får uttrykke seg estetisk gjennom temaarbeidet. Vi fokuserer på prosessen og ikke produktene. Det betyr at vi dyrker barnas opplevelse av aktiviteten fremfor hva vi kan vise fram for andre. Vi lærer barna teknikker til bruk i utforskning av materiellet. I estetisk arbeid stimuleres sansene, men samtidig får barna uttrykke følelser og oppleve mestring. Musikk har en særstilling i Montessoripedagogikken fordi Maria Montessori mente at musikk var en måte å dekke det åndelige behovet på. Musikk er en del av kulturen og bærer av tradisjoner. Den har vært til stede i alle kulturer og noe folk har samlet seg rundt til alle tider. I barnehagen lytter vi til musikk, synger og spiller på instrumenter, samt har ulike lytteleker. Vi gir barna erfaring med puls, rytme og tonehøyde.

Natur, miljø og teknologi

Gjennom fortellinger, eksperimenter, lesemateriell, hagearbeid, utflukter etc. viser vi barna både direkte og indirekte at alt har en mening og at alt følger en plan. Vitenskapens verden introduseres gjennom enkle fysikkeksperimenter, som er satt opp som praktiske hverdagsøvelser. Det er eksperimenter som viser ulike aspekter for vann, luft, lys, magnetisme, tyngdekraft og elektrisitet. Hvert eksperiment er utformet slik at barn kan utføre dem helt selv. I tillegg er samtalen om hva som skjedde viktig, for å støtte utviklingen logisk tenkning knyttet til årsak – virkning. En av hensiktene med eksperimenter i barnehagen er å gi barnet mulighet til å gjenta en prosess mange ganger for å kunne se en sammenheng mellom årsak og virkning og oppleve at det finnes forutsigbarhet og mønstre i naturen. Det er viktig å bruke alminnelige ting, for å danne en forståelse av at vitenskapen er ikke bare i laboratorier, men overalt.

Antall, rom og form

Barnet opplever matematikk på mange uformelle måter lenge før det er klar for å innvies i det desimale tallsystemet. Barnet hører mennesker telle og har begynt å telle selv. I barnehagen får barnet mange inntrykk av hvor viktig grunntallet 10 er for oss gjennom det sensoriske materialet. Det er ti kuber i det rosa tårnet, ti prismer i den brune trappa, ti sylindere i hver sylinder blokk, osv. Vi jobber med nøklene til desimaltallsystemet; telling, tall som enhet, tall som mengde, symbolene. Måling og veiing får barna erfaring med gjennom matlaging, lek i sandkassa og vekt brikker.

Etikk, religion og filosofi

Gjennom samtaler, fortellinger, tradisjoner, verdier og markering av høytider vil vi gi barna vokabular til å kunne snakke og tenke rundt etiske og filosofiske spørsmål.

Nærmiljø og samfunn

Vi kommer til å bruke nærmiljøet til turopplevelser. Vi besøker butikk, bibliotek, bo- og servicesenter, bedrifter i nærheten, museum etc.

11) SAMARBEID MED ULIKE INSTANSER

Barnehagens samarbeidsinstanser

- PPT
- Fysio/ergoterapeut
- Helsestasjon
- Barnevernet
- andre

Barnehagen får hjelp fra PPT ved behov, hvor ulike saker blir drøftet og det blir gitt veiledning inne emner.

12) OVERGANGER

Førskolegruppen

Rammeplanen for barnehager sier at:

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner (KD 2017)

Som Montessoribarnehage jobber vi skoleforberedende fra de begynner i barnehagen. Vi jobber derfor ikke ekstra med førskolegruppa for å lære tall, bokstaver, selvstendighet etc. da dette er noe vi jobber med hele tiden. Vi har likevel et eget opplegg for skolestarterne. De går til Norlights Montessoriskole Drammen, for å bli kjent med elevene, lærerne, bygget og at barna kan glede seg til de begynner på skolen. Vi ønsker også å gi dem opplevelsen av at det er sammenheng mellom barnehagen og skolen. I tillegg besøker de Hamborgstrøm Bo- og servicesenter hvor de har aktiviteter sammen med og for de eldre som en del av det å være en livsgledebarnehage. Vi avslutter førskolegruppa med den tradisjonsrike turen til Teknisk museum i Oslo.

Norlights Montessoriskole Drammen er delt inn i tre baser; småtrinnet (Ekorn, 1.-3.), mellomtrinnet (Tiger, 4.-7.) og ungdomstrinnet, med materiell basert undervisning i aldersblandede grupper. Hvert barn får individuell oppfølging og man vektlegger hvert enkelt barns utgangspunkt for videre læring. AMI-sertifiserte montessoripedagoger er et solid bidrag til skolen, som er den første montessoriskolen i Drammen. Ordinær søknadsfrist ved skolen er 15. november.

Overgang fra liten til stor avdeling

For de barna som skal ha overgang fra Småbarnas hus til Barnas hus har vi besøksdager hvor barnet er på besøk i den nye avdelingen sammen med de nye barna som begynner i barnehagen på Barnas Hus for første gang. Barnet er der tre ganger à 1 time hvor det er eget opplegg og hvor resten av barnegruppa ikke er til stede. Dette for å bygge et fellesskap med “de nye”. De har med en voksen fra Småbarnas Hus på disse tre dagene. Til høsten møtes disse barna igjen til tre dager med tilvenning sammen (se foreldrehåndboka).

13) DANNING GJENNOM OMSORG, LEK OG LÆRING

”Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette.” (Rammeplanen s.15)

I Montessoribarnehagen ønsker vi å utvikle det potensialet som ligger i hvert barn fra fødselen av, og hjelpe de på veien i deres naturlige utvikling. Barn skaper seg selv, og har en utrolig indre drivkraft.

”A child at birth is not an empty vessel waiting to be filled but rather a unique, complex psychological being who is, from birth, developing their inner self.”

Danning, som i dag er flittig brukt i pedagogikk, var det Maria Montessori så som den riktige måten å tilnærme seg barn på. Danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne. De kan ikke manipuleres til å gjøre og tenke som den som oppdrar.

Hvordan praktiserer vi danning i Montessoribarnehager?

Noe av det viktigste i dannelsingsprosessen er å gi barna god selvfølelse — og at de gjennom den kan forstå både seg selv og andre. Noen viktige momenter i barns selvfølelse:

- Jeg kjenner meg selv. Jeg får bekreftet mine tanker og følelser.
- Jeg er viktig. Andre tar meg på alvor.
- Jeg er et godt menneske. Andre viser meg tillit.
- Jeg er viktig for fellesskapet. Jeg får mulighet til å bidra.
- Jeg er kompetent. Jeg får oppgaver jeg kan mestre.

Dette er selve grunnlaget for god selvfølelse. Derfor handler det om å skape flest mulig situasjoner hvor barna trekker disse konklusjonene om seg selv. Det gjør vi i høyeste grad i montessoribarnehager hvor det forberedte miljøet gir barnet valgmuligheter og dermed muligheten til å være i kontakt med sitt indre kompass og oppleve høy grad av mestring. Hva vil jeg i dag? Hvordan har jeg det? Hvem vil jeg samarbeide med? Hva kan jeg bidra med? (Følg barnet, 2015)

14) PEDAGOGISK DOKUMENTASJON OG EVALUERING

Pedagogisk dokumentasjon

I en montessoribarnehage er planlegging viktig for å kunne tilby en fullverdig hverdag til barna.

Å holde oversikt over barnas fremgang og vekst over tid er en krevende oppgave for montessoripedagoger. Dette er mulig gjennom strukturert observasjon, hvor man innhenter informasjon om hvordan det forberedte miljøet i avdelingen må tilpasses hvert enkelt barn. Disse observasjonene skrives ned, diskuteres og evalueres.

Et godt registreringssystem og nedfelt observasjoner er grunnlaget til dokumentasjon av pedagogenes arbeid. (Følg barnet, 2015)

Fra «Følg barnet – pedagogisk fagplan for montessoribarnehagen»:

«Basert på den voksnes kunnskap om barn i barnehagealder og med utgangspunktet i observasjonene vi gjør av barnet, planlegges presentasjonene som skal gis den enkelte eller grupper av barn. Det ligger progresjon i materialet, men barnet står fritt til å gå tilbake til kjent materiell eller ta et steg mot nye utfordringer.

Presentasjonene loggføres daglig og over tid i forhold til hvert enkelt barn. Denne loggføringen, kombinert med nye observasjoner, er ledetråden den voksne bruker for å planlegge nye presentasjoner.

Vi unngår i størst mulig grad å jobbe med samlinger for hele gruppen, men konsentrerer oss om små grupper på 3-6 barn av gangen, slik at hvert barn får sin tur. Disse små grupper samlingene foregår i det samme rommet der resten av gruppen er. For innlæring av spesiell kunnskap eller begreper, bruker vi en metode kalt tre-steps-metode.» (kap 15, side 96)

Evaluering

Evaluering av vårt arbeid i barnehagen er veldig viktig. Vi har evaluering etter hver måned. Hver avdeling evaluerer måneden som har gått, både med tanke på tema og barnegruppen. Ut i fra dette finner en ut hvordan en skal jobbe videre. Evaluering blir også jevnlig tatt opp som tema på personalmøter og pedagogmøter. Evaluering av arbeidet skal være et tema i brukerundersøkelse, medarbeidersamtaler, foreldremøter og samarbeidsutvalgsmøter.

VEDLEGG 1(Vedtekter)

Vedtekter Norlights Montessoribarnehage Drammen AS

§ 1 Navn og eierforhold

Selskapets foretaksnavn er Norlights Montessoribarnehage Drammen AS og er et aksjeselskap.

§ 2 Selskapets ledelse, styret og dets oppgaver

Selskapet tegnes av styrets leder alene.

Selskapets styre består av 3-5 medlemmer etter årsmøtets nærmere beslutning. Foreldre ved barnehagen kan melde sin interesse og bli valgt som styremedlem. Man åpner for én forelder per periode. Foreldre velges for en periode på ett år av gangen. Styreleder velges blant de av styrets medlemmer som er valgt av årsmøtet, også kalt generalforsamling. Det kan velges varamedlemmer. Styremedlemmer kan ta gjenvalg.

- Forvaltningen av selskapet hører under styret. Styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten.
- Styret skal i nødvendig utstrekning fastsette planer og budsjett for selskapets virksomhet.
- Styret skal holde seg orientert om selskapets økonomiske stilling og plikter å påse at dets virksomhet og regnskap er under kontroll.
- Styret iverksetter de undersøkelser det finner nødvendig for å kunne utføre sine oppgaver. Styret skal iverksette slike undersøkelser dersom dette kreves av ett eller flere av styremedlemmene.
- Styret kan meddele prokura.

§ 3 Aksjekapitalens størrelse

Selskapets grunnkapital er NOK 100.000 fordelt på 1000 aksjer pålydende NOK 100.

§ 4 Selskapets generalforsamling

Ordinær generalforsamling (årsmøte) avholdes hvert år innen utgangen av juni måned. Innkalling til årsmøtet skal være sendt senest to uker før møtet skal holdes. Innkallingen skal bestemt angi de saker som skal behandles, og sendes ut av styrets leder.

Forslag fra aksjonærer må, for å komme med til behandling på årsmøtet, være meldt skriftlig til styret i så god tid at det kan tas med i innkallingen. Forslag som fremmes senere enn en uke før årsmøtet skal holdes, kan ikke behandles med mindre samtlige aksjonærer på årsmøtet samtykker.

På årsmøtet behandles:

- Opptelling av stemmeberettigede og fullmakter
- Godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen
- Valg av styreleder, styremedlemmer, varamedlemmer, valgkomite og revisor.
- Andre saker som i henhold til gjeldende lovverk eller vedtekter hører inn under årsmøtet.

§ 5 Virksomhet

Selskapet skal drive barnehagevirksomhet innen den anerkjente pedagogiske retningen Montessoripedagogikk.

§ 6 Formål og oppgaver

Formålet er drift av barnehage som skal bygge på grunnleggende verdier i Maria Montessoris pedagogiske prinsipper. Videre vektlegges respekt for mennesket og naturen, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Barnehagen skal drives i henhold til aktuelle lover og forskrifter, og i overensstemmelse med virksomhetens vedtekter. Barnehagen har et ideelt formål og er livssynsnøytral.

§ 7 Ekstraordinær generalforsamling

Styret kan bestemme at det skal holdes ekstraordinær generalforsamling. Styret skal innkalle til ekstraordinær generalforsamling når revisor som reviderer selskapets årsregnskap eller aksjeeiere som representerer minst en tittel av aksjekapitalen, skriftlig krever det for å få behandlet et bestemt angitt emne.

Styret skal sørge for at generalforsamlingen holdes innen en måned etter at kravet er fremsatt. Dersom samtlige aksjeeiere samtykker til at det skal holdes ekstraordinær generalforsamling, kan generalforsamlingen holdes uten vedtak fra styret etter første ledd.

§ 8 Endring av vedtekter

Endringer av disse vedtekter kan skje ved at styret går inn for endringer og dette vedtas på årsmøtet med $\frac{3}{4}$ flertall av møteberettigede aksjonærer på årsmøtet.